

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor.
Fél évre 4 „

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények máséket áron számíttatnak.

II. Rákóczi Ferencz.

Nemzeti szerencsétlenség híre hozta igazolomba az országot április 19-én az esteli órákban, éppen akkor midőn a király halát adva az isteni gondviselésnek a több százados félreértések, megszünttéért egy igazán nagy nemzeti szerencsétlenség még most is sajgó sebeinek beheglesztéséről szóló királyi kéziratnak híre szivárgott a nagy közönség közé. Kétszáz éves nagy szerencsétlenség, és még most is megsajdul minden magyar ember szíve ha visszagondol az akkori eseményekre.

Hejh! Rákóczi, Beresényi! Évszázadok keserves kinszenvedései között, ott reszketett ez a sohaj a magyar szívekben, elnyomva, visszafojtva. Volt idő mikor ezt a nevet még kimondani sem volt szabad.

Mennyire meglehetett törve e nemzet, hogy képes volt meghozni a magyar közjog legsúlyosabb törvényét, az 1715 évi LI. második és harmadik szakaszt, a mely Rákóczit és Beresényit, a szörnyű felség sértés“ kinem mondható bűnével bélyegzi meg. De a hosszú szenvedések és megpróbáltatások tisztító tűzében megedzve, nemzetünk új életre támadt. Minden elnyomtat daczára sem szüntünk meg törvényes királyaink iránt nemcsak hűséggel viseltetni, hanem a legválságosabb pillanatokban életünket és vérünket áldoztuk. És most, oly sok száz év után született a Habsburgoknak egy böles utóda a mi felség királyunk ki megértve nemzetét hű elhajtását elrendeli II. Rákóczi Ferencz hamvainak hazahozatását.

Tehát az onteláldozó hazaszeretet és a rajongó faji önérték inkarnációját, Rákóczi Ferencz, a kinek porladó szent hamvai felé hány-szor szállott zokogva egy elnyomott nemzetnek

epedő sohaja és jövő feltámadásának minden reménye, hazaszállíttatja az ősz uralkodó.

Hodolattal magasztaljuk alkotmányos királyunkat ez elhatározásáért.

A nemzet egyik legforróbb ohajtását teljesíti most a királyi szó. Haza fogják hozni a magyar szabadság szent emlékü és legnagyobb apostalának hamvait.

Csaknem éppen abban az időben hangzik el ez a fölséges királyi szó, a midőn a nagy fejedelmnek kétszáz évvel ezelőtt csupán egy szavába került volna, hogy homlokára tegyék a lengyel koronát. A miért nagyapja elvázott, azt a koronát ő habozás nélkül visszautasította, mert nem távozhatott akkor idegenbe, amikor nemzetét véres küzdelemben vitte a jog az igazság és törvény nevében Ausztria szabadságtipró zsarnoksága ellen.

A nyolcz évig tartó küzdelemben sokszor megadtak volna neki mindent, a mi a Rákóczi ház tekintélyét és hatalmát megszilárdíthatta volna, csak a nemzet kívánságairól nem akartak tudni, ámde ő mindent feláldozott azért, hogy a hazának régi önállóságát, jogait és alkotmányát biztosíthassa. És midőn a mathényi sikon lerakták a kurucz zászlókat, akkor is visszakaphatta volna óriási birtokait, és minden méltóságát, ha hódlati esküt tett volna.

De ő inkább választotta a bujdosás kálvária útját, hogy sem büszke fejedelmi fejét megalázza, tétlenül kelljen néznie letűrt hazája romlását.

A magyar szabadság és függetlenség nagy harszói: Rákóczi és Kossuth, itt fognak tehát pihenni a haza földjében.

Mert örökké drága emlékek nekünk e szent porok s századok múlva is legnagyobb kincsét fogják képezni a dicsőséges multnak. A hazaszeretet örök temploma lesz a hely hol e hamvak pihenni fognak és milliók zarándok helye, a hol megtisztulnak, fölemelkednek s a szabadság lobogó lángjában újjá születik a lelkek.

KÜLÖNFÉLÉK.

† Dr. Jokai Mór, a bámulatos mesemondó, a 48-iki dicsőséges napok tanuja és részese, hazánk koszos költője; folyó hó 5-én este 9 órakor tüdőgyulladás következtében meghalt.

— **Főigazgatói látogatás.** Nagytekinélyű vendége van egy pár napja Petrozsénynek. Elischer József az erdélyi főiskolák tankerületi főigazgatója tanulmányozza osztályról-osztályra az eredményt és a tett haladást gimnáziumunkban. Örömmel halljuk, hogy a tapasztalatokban gazdag főúr tanári karunknak a lelkiismeretesen végzett munkáért elismerését fejezte ki. Különös meglepéssel nézte a rohamosan épülő hatalmas új gimnáziumot.

— **Május második** nagy ünnep volt a Zsilvölgyében. Az iskolák lelkesedéssel ünnepelték mindenütt ezeréves fennállásuk — eme törvényileg is elfogadott — emléknapját. Reggel 8 órakor imát mondtak a templomokban. A róm. katolikusoknál Gróf Toldalagi plébános misézett diszben; a reformátusoknál Kósa Mihály mondott nagyszabású hazafias beszédet úgy a hogy tőle megszoktuk. Az áll. el. iskolában Fekete József hely. igazgató méltatva részletesen a nap jelentőségét; az iskola dalárdája Kovács József h. tanító vezetése alatt négy precízül betanított hazafias dalt énekelt igen szépen; a gyermekek alkalmi költeményeket szavaltak; végül Kósa Mihály gondnoksági tag lelkesítő szavakban mondott köszönetet a tanítóknak és tanulóknak a szépen sikerült ünnepélyen nyújtott élvezetért.

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Az utolsó tündér.

Visszavonhatatlanul az utolsó tündér volt; a többi valamennyi s mindörökké eltűnt; — az egyiket földi lény iránt ébredt szerelme csábította el; a másik harezban esett el, egy riválisával szemben; ismét másokat a civilizáció terjedése pusztított el; egyszerűen eltűntek mind sorjában egymás után s a visszamaradtak osztottak az elköltözöttek örökén.

Az utolsó tündér egy áthatolhatatlan erdő közepén lakott a felső Zsiez forrás vidékénél. Időnként meglátogatta őt egy törpe, aki elvitte neki testvérei pusztulásának a hírét s elhozta az örökölt jussát; talizmánok, varázsvesszők s ehez hasonló dolgok halmozódtak fel lassankint a lakásán s a mikor már egyetlen testvére is eltűnt, egy gnóm-küldöttség jött el hozzá, hogy tudassa vele: ime, ő a legutolsó, ki a tündérek közül megmaradt. Minthogy sohasem lépte át erdeje határát, nem is érzett büszkeséget, még kevésbé gögő, hogy ő lett a tündér királynő. De különben is csak önmaga fölött uralkodhatott s ha nehéz tiszt az engedelmisség, még sokkal nehezebb az önuralom. — Ennek a nagy horderejét még a nagy szellemek sem tudják mindig mérlegelni. — Az utolsó tündér hatalmának nem is volt immár semmiféle cizella, rendeltetése; pusztán szorakozásból nem tehetett mást, mint hogy fecskévé változtatta az őzeket és őzekké a fecskéket.

Könnyen elképzelhető, hogy ennek a szorakozás-

nak az érdekessége is csakhamar elenyészett s az utolsó tündér utolérte a szomorú kör: a spleen. Az unalom, amely rábirta arra, hogy irigyelni kezdje a közönséges földi asszonyokat. Egyébként is halálosan egyhangú, unalmas volt az erdeje; tessék csak e fölött kissé elgondolkozni! Mindenesetre sok poézis van a holdsüttötte tisztásokban és az opál színű ködökben, amely alkonyaton leszál a patak partjára s a vén fák lombjai közé. Csakhogy ez már mind rég elnyűtt romantika és a tündér jól tudta, mit tartson felőlük.

Neha fölkereste a bányákban öreg barátját, a törpét, a földutakainak őrzőjét. És ilyenkor elbeszélgettek sok érdekes dologról, az ember fölötti lények hivatásáról, a melynek már semmi jövője nincs, beszélgettek híres varázslókról és a szerelmi bájtalok különböző készítési módjáról. Napkeletkor aztán hazament ismét a tündér és lefeküdt aludni. A föld szelleme gyakran visszaadta a tündérnek a látogatást, megnézte a varázs-eszközök gyűjteményét és megkritizálta azokat. Többször csereüzletet is kötöttek. És ez az ártatlan viszony eltartott néhány évszázadig.

Egy napon eljött a tündér, öreg barátjához és így szólt hozzá:

— Épen elég ebből az unalmas életből . . . utazni akarok!

— Mit? — kiáltott föl meglepetten a törpe.

— Lehetetlen! és hová akarsz menni.

— Bárhová toronyirányában, majd csak kilyukadók valahová. Még is csak boszantó dolog az, hogy körülátlan hatalommal bírok és nem tudom hasznát venni. Egész halom talizmánom van s nem tudom mit csináljak velők. Semmisem kopik annyira, mint a talizman, ha nem használják. Hát csak az állatok fölött

gyakoroljam mindig a hatalmamot? Nagyobb dolgok iránt érzek magamban hivatást!

— Oh, sejttem már. Örök ifjúsággal hatást akarsz elérni az emberekkel. Te hű vagy!

— És ha úgy volna is? Megelégettem már az állatokat átváltoztatni. Most embereket szeretnék állatokká változtatni.

— Hogy az ember állattá változzék, — sohajtott a föld szelleme — arra nem szükséges tündér, megteszi azt bármelyik földi szép asszony!

— A kineimeket is használni szeretném. Van szerencse szarum, mely ujra telik, kiapadhatatlan; van egy szőnyegem, a melylyel a levegőbe lehet föl szállni, varázslámpám és vesszőm, a mely kővé változtat; gyűrűm a mely láthatatlanná tesz. És még sok drágaságom! Beláthatod, hogy bántja az embert, ha ilyesmivel bir s nem veszi hasznát.

— Te el vagy határozva?

— A legnagyobb mértékben.

— Akkor hát indulhatunk . . . Talán csak nem hitted, hogy egyedül engedlek menni?

Oh, te vagy a legjobb, a legnemesebb szívű törpe, akinek nincsen párja! Mennyire boldog vagyok, hogy te vagy a barátom!

Az éjszaka tanácskozások közt mult el. Azt a tervet főzték ki végre, hogy a tündér halandó lényként tegye meg az utazást. Elhatározták azt is, hogy itt is, ott is megállapodnak, hogy jobban ismerjék meg az országokat s azok népeit.

A mikor a hajnal rózsás ujjával megérintette a hegyek csúcsait, a tündér fölkerelkedett öreg barátjával. Podgyászuat láthatatlan szellemek hozták mögöttük.

— **Kirándulás.** Szépen sikerült kirándulást rendeztek f. hó 2-án a Szt. Ferenczrendi növények növények számára a kies Szurdokba. Virágfakasztó májusi napfény, csendes derült idő kedvezett a kirándulásnak. Volt is kedv öröm a kicsinyek szívében. Dalolva lepkeket hajszolva szaladgáltak előre s fontak koszorút a tavasz első virágaiból. Nyoma sem volt rajtuk a fáradságnak: mikor 4 óra felé visszaértek egy legkedvesebb nap emlékével s a vágygál szívükben, hogy ez minél többször ismétlődjen, tértek haza lakásaikra. A kedves növények valóban a legmélyebb hálára kötelezik a szülőket azért a szeretetteljes gondosággért mellyel a reájuk bízott gyermekek nemcsak testi de lelki jólétéről is gondoskodnak, melynek szép bizonyossága a kitünően sikerült kirándulás.

— **Esküvő.** Kekel Jakab kedves és művelt leányának Emmának f. hó 14-én esküszik örök hűséget Dávid Dezső vasuti alkalmazott.

— **Az állami vasutaknál a legsúlyosabb kötelesegszegést, úgy látszik, a mozdonyvezetők követték el, a mit bizonyít az igazgatóság felhívása, a ki felszólítja mindazon mozdonyvezetői és mozdonyfűtői képviselést bíró egyéneket kik azonnal szolgálatba lépni készek, hogy az államvasutak igazgatóságánál, vagy az üzletvezetőségek bármelyikénél — tehát Aradon is — jelentkezzenek.**

— **Rablógyilkosság.** A petrozsényi szolgabírói járásban, Paroseny község közelében a falusiak április 29-én reggel egy ismeretlen hullát találtak. A lupényi és vulkáni csendőrség kebeléből kiküldött járőröknek beható és tappintatos nyomozása sikerült nemcsak azt állapítani meg, hogy a meggyilkolt Keremán Tenászié zs. m. parosenyi lakos volt, hanem azt is, hogy őt Blága József parosenyi lakos ölte meg. Az elcsipett bűnös utonálló már bevallotta, hogy azelőtt való este Keremánt megleste, hátulról föbeütötte s midőn meggyőződött arról, hogy kimult, kifosztotta. Elvette deszuját, kabátját, pisztolyát, zsebkését, pipáját, 30 fillér pénzt, aztán odább állott. Beszállították, hogy tetteért nyerve el a kiérdemelt méltó jutalmat.

— **A lóvak alá került.** Rác István lovász két telivérű paripa betanításával foglalkozkodott f. hó 4-én Petrozsényben. Mert nem volt elég ovatos, a megbokrosodott állatok közé esett. Összeroncsolt lábakkal, karokkal és betört koponyával súlyos betegen a társulati kórházban fekszik.

— **Nemesfajú tenyésztések.** Az állattenyésztés érdekében igen hasznos dolgot cselekedett vármegyénk, midőn a petrozsényi járáshoz tartozó községek szarvasmarha államánának megjavítását célul tűzte ki, a földmívelési miniszterium előtt azzal a felterjesztéssel élt, hogy Petrozsény, Lupény, Merisor és Banieza községek részére egy-egy pinzgauzi tisztavérű apaállatot engedélyezzen. A földmívelési miniszter a vidékünk elcsenveszedett marhaállománya érdekében beadott felterjesztésnek helyet adott s vásárolt mind a négy község részére Tirol-Szt. Jóhánból egy-egy igen szép tenyész bikát. A telivér állatokat a községek ingyen kapták.

— **Az állás- és foglalkozás nélküli emberekre nézve valóságos áldás lesz ezentúl a Pesti Napló apróhirdetési rovata,** mely mostantól kezdve rendszeresen közölni fogja az országban lévő összes üres állásokat úgy a köz, mint a magántisztviselői pályán és a kereskedelmi és ipari vállalatoknál. A kinek nincs állása, foglalkozása, vagy jelenlegi állását megváltoztatni óhajtja, az ezentúl nem lesz kiszolgáltatva a nem mindig lelkiismeretes közvetítőknél, hanem csak figyelemmel kell kísérnie a Pesti Napló apróhirdetéseit, mely igazán nagy áldozattal ezentúl díjtalanul fogja közölni az összes tudomására jutó üresedéseket úgy férfi, mint nőtisztviselőkre részére s ezekről bárkinek is ugyancsak díjtalanul nyújt felvilágosítást, a ki válaszbélyeget küld. A Pesti Napló e dícséretes vállalkozása által a munkanélküliség nagy társadalmi problémája egy lépéssel közelebb jutott a megoldáshoz, mert most minden állásnélküli ember egy könnyen hozzáférhető napilapban mindennap megtalálhatja költség nélkül, hogy hová fordulhat foglalkozásért. Kereskedelmi, gyári és ipari vállalatok, nagyobb gazdaságok stb. ez uton szintén költség nélkül a legrövidebb idő alatt kaphatnak megfelelő személyzetet, mert a Pesti Napló az üres állást hirdető közleményeket, ha hozzá beküldi, teljesen díjtalanul fogja közölni.

— **A leghosszabb villamos vasut, mely személy és teher forgalom lebonyolítására lesz berendezve, Londonból Port-Stanley-ig fog haladni Páris érintésével.** Londonban egy 1000 lóerős központi telepet építenek, mely nagy feszültségű, 10.000 voltos három fázisú áramot fog termelni, mely a vonal mentén elhelyezett transzformátorokkal 1000 voltos szinten három fázisú árammá lesz transzformálva. Az üzemeltetést olyan vonatok fogják lebonyolítani, a melyek egy motorkocsiból s több mellék kocsiból állanak. Mindegyik motorkocsi két darab 125 lóerős motorral lesz felszerelve. Egyelőre mindegyik végállomásról óránként egy-egy vonat fog indulni. Saját tervei szerint a Ganz cég készíti a telepet. Bármit mondjon is a világ a mi ipari elmaradottságunkról, a villamos készülékek berendezésénél a Ganz cég világhírű tekintélynek van elismerve. A párisi világkiállításon minden nemzet technikusai a legelismertebb nyilatkozatokkal tüntették ki Magyarországot érzékeny vezető képességét. Az épülő vasut fővonala Hamiltonból indul ki s Brundford, Páris, Woodstock érintésével Londonba vezet s hossza több mint 300 kilométer.

— **Érdekes válpör.** Tizenhat éves házasság után ritkaság a válás, kivált ha már nagy gyügyerek is van a házban. Azonban, ha a család fő nem tud keresni és a nyomor állandó vendég, akkor a szegénység egyik erős mozgató ereje a házasság felbontásának. Mint esetünk mutatja, sokszor a 16 éven át megelégedetten folytatott élet sem elegendő ahhoz, hogy a házasságok együtt szenvedjék át a szegénység keserves küzdelmeit. A különben is kikapós menyecske és a lesújtott férj hónapok múlva a tárgyalási teremben találkoznak elő-

ször. A bíró hiába igyekszik ékesszólásával a felekre békítőleg hatni, az asszony makacsul ragaszkodik a végleges váláshoz. Egyszerre izgatottan behatol valahogyan a tárgyalószobába a házaspár 14 éves fia és csak ennyit szól: „Papa, mama, béküljétek ki, mert a jó Isten meghozta szerencsénket!” és a nagy felindulása alatt eszméletlenül a földre bukik. A bíró felhasználva a kínos helyzetet, nyomós érvekkel hatott a makacs anyára, ki midőn hallotta, hogy fia újból visszanyerte beszélőképességét, gyermekéhez rohan, sirva fakad és kijelenti, hogy nem kéri a válást. A fiu görögösen a markába szorított egy papírdarabot, egy sorsjegyet, mely egy nagy nyeregményt nyert ugyanaznap Török A. és Társa bankházában, Budapestben, Teréz-körút 46. szám alatt. És e bankház szerencséje így segítette az engesztelhetetlennek tartott gyűlölség felett az anyai szeretetet győzedelmeskedni.

— **Halálos verekedés.** Lupényben a Dima-fele korecsma előtt f. hó 1-én a bányászok és oláhok között véres verekedés volt. Kettő össze vissza szurkálva maradt a helyszínén, kik közül az egyik még az nap este meghalt; a másik életben maradáshoz nincs remény.

— **Május hónap és a házasság.** Van egy közmondás, a mely majd minden népnél el van terjedve és a mely ezt mondja, hogy: „Májusban házassodik, annyit jelent, mint meghalni.” A régi irok közül már Ovidius is óva inti a házassálandókat e hónapra, valamint Plutarch is visszatartotta a szerelmeseket a májustól. Taszoni olasz költő megírta, hogy azok a nemesek és urak, a kik májusban esküdtek, nemsokára meghaltak. Hogy miért van ez a babona, azt senki sem tudja megmagyarázni. Talán azért, mert a május, az április és június — a szellem és a házasság hónapjai — közé esik? Vagy talán onnan származik e babona, mert a természet ekkor éled fel újra, de a hirtelen fagy egy rövid éjjel kiöli az ujszülött növényzetet?

Hasznos tudnivalók.

A csecsemők táplálása.

(Folyt.)

Egészséges haladásnak jele, hogy manapság az úgynevezett gyermeklisztek, mint kizárólagos csecsemő tápszernek hazánkban alig nyernek már alkalmazást, holott a 70-es évek kezdetén a Verey-i gyermekliszt, mely „Nestlé” tápszer név alatt az egész világot bejárta; majdnem általánosan alkalmazásban volt s elárúsítóinak busás hasznát hajtotta. Mert mindezek a gyermeklisztek azon nagy s általunk már nem korrigálható hátránnyal bírnak — mondja Dr. Bokay — hogy oldhatatlan keményítő-anyagokat túlnagy mennyiségben tartalmaznak, vagyis ez a keményítő a tápszerben változatlan van jelen, bár a gyárosok ennek ellenkezőjét hirdetik. Másik árnyoldala e szerkezetnek az, hogy mind ezen lisztek elárúsítására tápértékkéhez képest aránytalanul nagy; keményítő tartalma táplálékok, készü-

első állomásuk a hegyek teknőjében fekvő Petrozsény volt.

— Hátba vasutra ülnek? — tanácsolta a törpe, a ki nem volt szenvedélyes gyalogló.

— A mint akarod, — felelte a tündér; — noha bevallom, még nem ismerem azt az izét.

Elmentek tehát a vasutállomásra. Épen egy vonat érkezett jelezték. De a mikor pőfékelve, zakatolva és sipolva előre robogott a lokomotív, a tündér megrettent s azt hívén, hogy az elvénhedt sárkány támadt új életre, ijedtében fölemelte varázspálcáját, a mely mozdulatlan tud tenni mindent. A lokomotív abban a szempillantásban megállt s vele az ország összes vonalain levő vonatokon megszűnt a közlekedés, mert a varázs ítése minden lokomotív egyszerre megszűnt mozogni. Az egész országban nagy lett a rémület és felháborodás, minden ember a vasuti alkalmazottakat hibáztatta s mivel épen akkor gyűléseztek a fizetés rendezés dolgában, rájuk fogták, hogy ők rendezték e nagy megabajodást. Azonnal más országból rendelték engedelmesebb lokomotívokat, megrakták katonasággal s a vasutasok ellen büntető eljárást indítottak.

A természet két föltűt lény a nagy zűrzavarban elmenekült s lemondtak arról, hogy valaha vasuton utazzanak. Nyugat felé vették útjukat s a félre esőbb vidéki falukban folytatták vándorlásukat, hivatásukhoz híven jutalmazták és büntették embereket, aszerint, a mint jó, vagy rossz vendéglátásban részesültek.

Igazságszolgáltatásuk eredményei azonban nem mindig feleltek meg annak, a mint ők értették. Az első faluban, a hol valóban kitünő szíves fogadtatásban volt részükhöz, távozásuk alkalmával, nagy zsák aranyat hagytak ott jutalmul. A mikor ezt a jámbor paraszt

család reggelre kelve ott találta az asztalon, megijedt.

— Bizonyosan tolvajok voltak, — mondta az asszony; — ezt a zsák pénzt itt felejtették. El kell vinni rőktön a bíróhoz. No, mi sem adunk többé szállást gyanus idegeneknek!

Egy másik paraszt tanyán pedig, a hol rossz volt a fogadtatásuk, azzal álltak boszút a községi gazdagokon, hogy megszentelték tüzelő fájukat, hogy ne tudjanak többé tüzet rakni a kályhájában, sem főzni, sem melegedni többé, de azok kutyába sem vették a dolgot, lévén nekik központi fűtő- és főző-berendezésük.

Igy vonult az országban át a két tündérlény s osztogattak csodákat, a melyek azonban sehosem keltek bámulatot, mert mai napság mindenre tudnak az emberek magyarázatot. A tündért boszantotta az emberek ez a közönyössége, mert mindenütt bámulatot, meglepetést vált.

— Várjunk, amíg Budapestre érünk, — mondta a törpe. — Ott bizonyosan nagy hatást fogsz kelteni.

Végre elérték Budapestet, utazásuk célját. A tündért égette a vágy, hogy hatalmát bemutassa.

— Hadd lássanak itt lehetetlen dolgokat!

Mikor az Andrassy-utrá jutottak, hangosan pőfékelve egy kocsi robogott el előttük, amely elé nem volt ló fogva, amellet még is oly gyorsan száguldott, hogy alig lehetett még szemmel is utolérni. Épen egy elszabadult léghajó után iramodott.

— Nézd csak! Kocsi, ló nélkül! . . . Ez már boszorkányság; még a szag is, ami utána marad, a pokolra emlékeztet.

A tündér ugyan csak bámult, de amikor fölpillantott a magasba, még inkább meg volt lepve. Egy

hosszu gép uszott fönt a levegőben, a szél által ellenkező irányokba hajtva. Ez volt az a léghajó melyet az automobil nemsokára el is fogott.

— De hiszen, — kiáltott föl a tündér, — ez hasonlít az én szőnyegemhez, a mely a levegőben tud repülni!

Talán a boszorkánymesterek városában vagyunk?

Az utasok ezután a Royalban szállottak meg. Egy aranyujtásos csinos és szőke ifju nyomban eléjük sietett, hogy a szobáikba vezesse őket. Egy sarokban ajtó nyitott a falon, mire a két utas belépett egy kamrába, de e pillanatban a szőke ifju újjával megérintett egy gombot a falon, mire egyszerre fölemelkedett a kamra, fölzárgulva a ház emeletére.

— Hogyan? — kiáltotta a tündér — önnek varázsvesszeje van talán, a mellyel áthatolhat a falakon?

— Madame, — felelte az ifju — én a liftes ember vagyok; nem tudok semmiféle vesszőről.

A tündér nem jutott szóhoz a meglepetéstől. Elvezették a szobájába. Minthogy sötét volt ott, a tündér elő akarta venni Aladin lámpáját, a minek azonban kissé komplikált a szerkezete. De alig nyult hozzá, mikor a szobaleány egyetlen ujjnyomására a falon, váratlanul nappali világosság gyult ki a plafond egy üveg gömbjében. A tündér átfutott a szomszédos szobába, ahol a törpe épen el akart helyezkedni.

— Barátom, — kiáltotta, — ebben a városban esupa tündér, varázsló és boszorkánymester lakik; a világosság magától gyult ki, az emberek a levegőben repülnek s a kocsik ló nélkül száguldanak. Én nem érzem magam itt biztosan!

— Talán már is sajnálod, hogy elhagytad az erődöt? Hiszen megjósoltam neked!

jenek azok közönséges kétszersültből avagy a gyermek-lisztek bármelyikéből, csak a hetedik hónapos koron túl adhatók a csecsemőknek veszély nélkül. Pépeket tehát az első életév utolsó negyedében naponta 1-2 szer megengedünk, bár a gyermek főtápszere jó hosszú ideig még mindig a jól főlfőrtalt tehéntej leendő.

A konzervált és kondenzált tejekre manapság szükség nincs. Egyedül a Gärtner bécsi tanár által forgalomba hozott kővért az, a melynek jogosultságát elismerjük a mesterséges táplálásnál.

Gyöngye husleves, mely zöldség nélkül készült, a hatodik hó végétől kaphat a gyermek s jól össze-vagdalt fehér sülttust akkor kezdünk a kisdadnak adni, a midőn első négy-hat tejfoga kifejlődött, a mely a 9-10-ik hónapban szokott bekövetkezni.

A mesterséges táplálásnál a szülők még a jobb társadalmi osztályokban is nem egyszer durva hibákat követnek el, válogatás nélkül nyújtván egyes, nem a csecsemőknek való tápszerkeket.

A kórházi rendelésen találkoztam — mondja Dr. Bókay egy majdnem hihetetlen esettel, hol a nyolczhónapos csecsemőt az anyja, jó módu mesterembernek a felesége, töltött káposztával is megkínálta s kiváló örömeire szolgált, hogy a gyermek ezen, neki minden esetre szokatlan táplálékot, nemcsak hogy elfogadta, hanem mohón meg is ette. Hogy a töltött káposzta izlett a csecsemőnek, az anyja konstátálta; hogy azonban ez a durva étrendi hiba súlyos bántulást okozott, a melynek majdnem áldozatává lett a gyermek, azt már Bókay professzor konstátálta.

Épp úgy, mint a természetes táplálásnál nagy súlyt kell fektetni arra, hogy a gyermek rendszeresen, azaz rendszer időben helyezettessék emlőre, egy a mesterséges táplálásnál is elengedhetetlen követelmény a tápszernek pontosan meghatározott időközben való nyújtása.

A kiválasztott folyékony táplálék nyújtásánál lehetőleg utánzandó a természetes táplálás. A szopópalecz használatánál a tisztaság a fő, s így az a szopópalecz a legjobb, a mely a legtisztábbban tartható. Ezért a legmegfelelőbb a Soxlet-féle. Nem szabad a paleczot sörrel tisztogatni, mert az ily paleczban levő tej arzén- és ólom tartalmánál fogva mérgezési tüneteket idéz elő a csecsemőnél. A kaucuk-szopókát lehetőleg naponta kikell fordítani és vízben kiforraltatni, mert a szopópalecz üreben különböző gombacsirák ütnék tanyát s a szopópalecz legközelebbi használatakor bejutnak a csecsemő szájürebe (itt okozzák a szájpénészt) illetőleg tápaszernájába jutnak és ott ártalmakat okozhatnak.

Határozottan elítélendő a különösen vidéken hasz-

A tündér e pillanatban felkiáltott s az ablakra mutatott.

Az ucca tulsó oldalán, egy mellék ucca tűzfalán hirtelen világosság támadt egy kifesztett vászon lapon s mozgó emberek jelentek meg ott, a kik különös gyorsasággal kezdtek járni, futkosni s karjukkal hadonászni. Aztán ismét sötét lett a kép, de újra egy másik kép jelent meg néhány pillanattal később.

— Ez valami rendkívüli dolog! — mondta a tündér, aki nem ismerte még a kinematografot.

— Valóban, magam sem tudom, hogyan sikerül nekik ez a varázslat! — csodálkozott a törpe. Ha visszatérünk, meg kell kísérlelnem.

Lementek az ez időtájtban az üres étterembe. A mikor a tündér a képes lapokat forgatta, meglőkött a könyökével egy kis masinát az asztalkán, egy furesza gépszerkezetet, a melynek tölesér alaku szája hasonlított a trombitához. E pillanatban — a lökés folytán halk berregés hallatszott, a tölesér melyén s egy rikácsoló hang megszólalt benne: „Bob herezeg belépője éneklő Zsazsa.” És a gép egyszerre elkezdett énekelni: „Londonba, hej!... van számos ucca...”

A tündért rémes félelem fogta el. — Segítség, törpe! segítség! Ebben a szobában gonosz szellem van elrejtve és láthatatlanná teszi magát, hogy csufolódjék velünk.

A törpe rögtön varázs ígét mondott, amely a gonosz szellemeket arra kényszeríti, hogy kézzel fogható testet öltsenek; de a hang csak tovább énekelte.

... enyém a legszebb lány szerelme...

A zajra végre előkerült a gnoom, az megmagyarázta a titokzatos dolgot s kivitte a szekrényt.

De a szegény természetfölköltő lényre még egyéb meglepetések is vártak. Észrevette, hogy a pénzáros hölgy a füléhez vett valami kagyló felet s belebeszél a falba. Ezt minden áron utánózni akarta, füléhez tette ő is s azután bele kiáltott a falba, a mint az imént hallotta.

nálatos szopózsácskók. Mely nem egyéb lágy vászonruhás-kába kötött, ezukozott lisztpépnél, melyet a gyermek szájába dugnak, mert súlyos emésztési zavarokat idéz elő s később a tejfogak zománecát is megtámadja. Jól mondja egyik német higienikus, hogy a szopózsácskó a gyors ezetgyártásnak miniatúr apparatusa.

Tehát a ki okosan szereti gyermekét, maga táplálja azt, s ha bármilyen okból lehetetlen volna, ne fogadjon dajkát, hanem az előadott utasítások szerint a legnagyobb gonddal maga etesse.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Főmunkatárs: Fekete József.

602 szám

1904 végrh.

Pótárverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n.-várad kir. trvszéknek 21.477/903 sz. és bécsi fűnthausi cs. és kir. járásbírósnak 1903 évi C. II. 96/3 és végül a puji kir. jbiróságnak 1904 Sp. II. 35/4 számú végzése következtében tekintettel a kolozsvári kir. ítélőtáblának 656/904 sz. végzésére, Dr. Mihály Lajos ügyvéd által képviselt Friss Zsigmond n.-várad kir. és társa petrozsényi cégnek Teutsch Márton és neje Teutsch Matild petrozsényi lakosok ellen 125 kor, 1109 k. 28 f., és 33 k. 30 f. s jár. erejéig 1903 évi december hó 11-én foganatosított biztosítási-kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1116 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, koporsók, koporsó diszek, szemfedelek, koszorúk, gyertyatartók, feszületek halotti gyászgyenruhák, párnák organtínók és egy varrógép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a puji kir. jbiróság 1903-ik évi V. 1582/3 számú végzése folytán 1109 kor 28 f., 125 k., 33 k. 30 f. tökövetelés, ennek 1902 évi január hó 10 és 1903 december hó 9 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és

— Halló! Halló!

Néhány másodperc múlva egy messzi hangot hallott a fülébe csendülni:

Lesz szives bennünket békében hagyni, marha!

Ez már sok volt s a tündér kifutott az uccára, mintha csak a gonosz szellem hangját hallotta volna.

A törpe alig volt képes nyomába érni. A mikor végre utolérte, elvitte különböző üzletekbe, a hol több csodatárgyra találtak: zongorára, a mely magától játszik, bádogmadárra a mely jobban és szebben énekel az elevennél, egyik porcellán baba a mint pedig kezébe vette elkezdett sívalkodni s megható hangon könyörgött! Papa! Mama! Végre a házak némelyikén megpillantotta, a mint láthatatlan kezek lágoló szavakat írnak a falakra óriási betűkkel a híres Mene, Tekel, Ufarsim mintájára, és pedig:

„Van Hauten Cacao” vagy:

„Igyék Hunyadi János keserűvizet.”

— Bekell vallanom, — mondta a törpe — ennek az országnak a lakói csodavilágban élnek. Mi már nem vagyunk képesek őket bámulatba ejteni.

— Én is azt hiszem, — vallotta be a tündér.

— Ezek az emberek sokkal ügyesebbek, mint mi vagyunk azokkal az eszközökkel a melyeknek titkát nem ismerjük.

És széttárta az Oktogon közepén a varázsszöveget, a melyre mind a ketten reáültek s a magasba repültek, de mégsem oly gyorsan, hogy a boszus tündér ezt a reklamot ne látta volna felragyogni az éjszakában:

„Örök ifjúságot ad a crém”...

Visszatérve ő s erdejükbe, a két természet fölötti lény elhatározta, hogy nem bocsátkoznak többé kalandokba. Ott maradtak a fészükben, mert meggyőződtek arról, hogy az emberek kitalálták már minden magiát s köztük nincs többé helye tündérnek.

„En.”

eddig összesen 48 kor. 65 filben bíróság már megállapított költségek erejéig, Petrozsényben végrehajtást szívenő lakásán illetve üzletében leendő megtartására 1904 évi május hó 13-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1904. április hó 22.

B. Bánffy Albert

kir. bír. végrehajtó.

Egy amerikai gyorsfőző és egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhamazott raktároból világhírű s kiválóságukért általános kedvelt mexikói ezüst-áruimat és pedig:

6 drb.	mexikói ezüst asztali kés,
6 „	„ „ „ evővillát,
6 „	„ „ „ evőkanalat,
12 „	„ „ „ kávéskanalat
6 „	kiváló desszertkést,
6 „	„ „ desszertvillát,
1 „	mexikói ezüst levesmerítő kanalat,
1 „	„ „ „ tejmerítőt,
2 „	eleg. szalon asztali gyertyatartót.

46 drb. összesen 6 frt. 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságát és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3. sz.

9-12

A sz. Ferenc-rendi nővérek nagyszabeni tanítónőképző-intézete igazgatóságától.

Szám 81-1904.

Felvétel Tanítónőképzőbe.

A nagyszabeni tanítónőképzőintézet I-osztályába a következő 1904/905. tanévre felvételi folyamatnak 14 életévüket betöltött olyan leányok, kik a felső leánynevelőiskolát, a polgári- vagy felsőbb leányiskola, vagy leánygimnázium négy alsó osztályát sikerrel végezték.

Felvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a felvétel.

A felvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók.

1. Keresztlevél.

2. Iskolai bizonyítvány a megelőző tanévről s az idei első felévi értesítő. Az évvégi bizonyítvány június hó 30-án feltétlenül beküldendő.

3. Orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályáról alkalmas voltáról.

A kérvényben kiteendő, hogy bennlakó vagy bejáró akar-e lenni a növendék. Bennlakási havidíj 36 korona (18 forint). A kérvényeket az intézeti igazgatósághoz június hó 15-éig kell benyújtani. A felvételi július hó első napjaiban lesz elintéztve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek.

A II. III. és IV. osztályba szintén vehetők fel új tanulók, ha kimaradás folytán hely üresedik.

A III. osztályba felvehetők olyanok is, akik kisdóvónői oklevelet szereztek vagy a felsőbb leányiskola, esetleg a leánygimnázium hat osztályát végezték. Az ilyen tanulók az I. és II. évfolyam különbözeti tárgyaiból vizsgálatot tesznek.

A bennlakásról prospektust szívesen küld az igazgatóság.

Nagyszabeni, 1904. április 23-án.

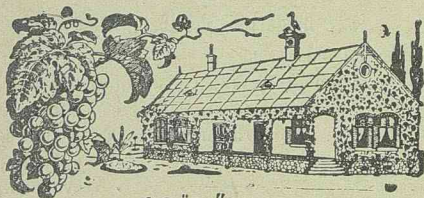
Dr. Bilinszky Lajos
képzőintézeti igazgató.

Értesítés.

Nagyrabesült megrendelőimet azzal a kellemes hírrel van szerencsém meglepni, hogy nemcsak a tavaszi, de a nyári időnyre is berendeztem már férfiszabó üzletemet a legnagyobb választékban a legfinomabb **angol szövetekkel a legdivatosabb** mintákban — s így becses megrendelésüket képes vagyok a legmagasabb igényeknek megfelelőleg a legjutányosabb árak mellett felelősség elvállalása mellett teljesíteni.

Magamat jóindulatu támogatásukba és pártfogásukba ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel:
Mannheim Farkas
férfi-szabó.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki ezimel egy levele zárolapon adhatja.

Cím:

Erme eki első szőlőültetvény Nagy-Kagya,
14 20 u. p. Székelyhid.

Dupla villanydelejes

kereszt

vagy

csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lelegzés), almatlanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia (eskor), idegesség, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegséggel. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmimsem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; megvagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,

idült betegségeknek alkalmazandó

A kis készülék ára 4 korona,

könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezeredy-utca 3 sz.

Kiadó üzlethelyiség.

Közvetlen a zárda szomszédságában lévő, Főutcára nyíló két nagy teremből álló **üzlethelyiség** azonnal kiadó.

Értekezhetni lehet:

Figuli Antal

nyomdatulajdonossal.

Kiadó lakás.

Templom utcában lévő emeletes házamban az emeleten egy három szoba, konyha, kamra, cseléd-szoba, mosó-konyha és pinczéből álló utcai lakás augusztus hó 1-jére kiadó.

Stern Adolf.

Kiadó lakás.

A főutcán 2 szoba, konyha, kamara és pincze 1904. május 1-től kiadó.

Értekezhetni

Krausz Józsefnével.

2 szoba, konyha és éléskamrából álló lakás
e hó 15-től kiadó.

Gross Hermann.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jácmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. ker., Bezeredy-utca 3 szám.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyeremény-nél többet fizettünk nagyrabesült vevőinknek; csak a leg-többi időben is **a legnagyobb nyereményt és pedig:**

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,	a 80.000 koronás főnyereményt a 83061 sz. sors-re
a 100.000 koronás főnyereményt a 74366 sz. sorsj.-re	a 70.000 " " a 81161 " "
a 100.000 " " a 52528 " "	a 70.000 " " a 5498 " "
a 100.000 " " a 94780 " "	a 60.000 " " a 51613 " "
a 90.000 " " a 109780 " "	a 60.000 " " a 76347 " "
a 90.000 " " a 83610 " "	a 50.000 " " a 4036 " "
a 90.000 " " a 92787 " "	

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à

80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,

1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 9 à 20.000,

8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 v. kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 v. kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi május hó 17-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás már május 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körút 46/a I. fiók: Váci-körút 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körút II/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben

utánvételezni kérem

postautalvánnyal küldöm.

mellékelem bankjegyekben (bélyegekből)

A nem tetsző törlendő

Pontos cím.